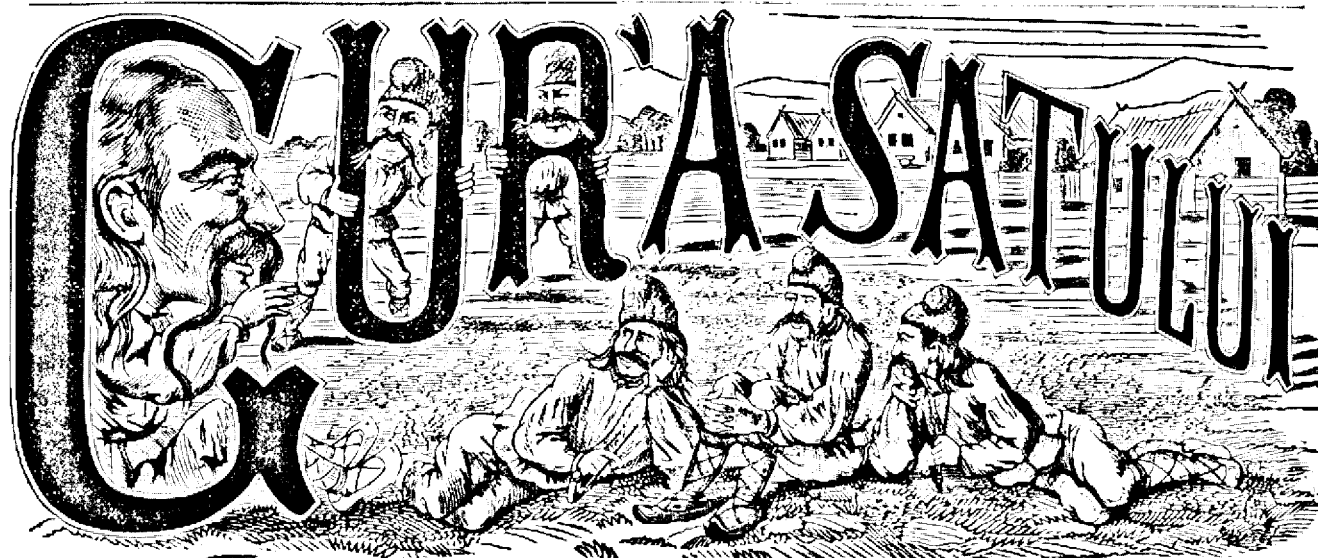

IN ANII TRECUȚI ESIA SUB TITLULU „UMORISTULU.”

Pest'a acasta ese totu a opt'a di!
— dar prenumeratiunile se pri-
mescu in tote dillele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe 1/2 de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50 cr.; pentru alte tieri : pe anu
7 fl 20 cr. pe 1/2 de anu 3 fl 60 cr. pe trei lune 1 fl 80 cr.

Totesiodienile sibaniide prenume-
ratiunesunt de ase traniela Redac-
tiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 4

Revista diarnalistica.

Punemu inaintea cetitoriloru nostri si recu-
mendamu in deosebit'a luare aminte a celoru ce se
cuvine, Circulariulu Ilustritatiei Sale alu episcopului
din Oradea-mare, indreptatu catra popii acei neas-
cultatori, cari au cutesatu — fara scirea lui — a se
alaturá langa pronunciammentulu din Blasiu. Obser-
vamu totu odata, cá acestu circulariu este tradusu
din cuventu in cuventu din testulu magiaru, ce a
aparutu in „Buda-pesti Közlöny“ nrulu 234. a c.

„Iubitiloru frati si fi in Christosu!

Cetindu noi in nrulu 134 alu „Federatiunej“
de la 24 sept. a. c. cumca mai multi preuti din co-
mitatulu Satumarelui, s'au alaturatu la pronuncia-
mentulu din Blasiu, chiaru in contra asceptarei
nostre, — presupunandu, cá preutimea nostra culta
posiede nescari principie sanetose, si prin urmare in
situatiunea presinta va dovedi o astfelu de tienuta,
care nu numai pe dins'a si dieces'a nu o va compo-
mite, ci prin constant'a ei — si prin implinirea de-
torintei sale civile cu seriozitate conveniente misi-
unii ei preutiesci, cu carea totu-deun'a trebuie sê str-
lucésca inaintea poporului, va meritá recunoscintia;
— deci ca sê astringu pe preutime — conformu
respundiabilitatii, ce am facia cu tronulu si guver-
nulu — a respectá vointi'a Majestatii sale, legile
sanctiunate prin regele incoronatu si intarite prin
juramentulu regescu, precum si a o indemná la o
credintia patriotica, carea este virtutea, de la carea
depinde sôrtea nostra pamentésca : sum silitu a de-
chiará, cumca fapt'a preutiloru nostri din cottulu
Satumare, nu se póte aprobá; pentru cá ace'a des-
cépta in compatriotii nostri o suspiciune de nepatrio-
tismu, éra facia cu noi o neincredere, din carea causa,
nu potemu sperá vr'o legatura a iubirei, ce este de
lipsa pentru a poté trai dimpreuna cu ei in pace si
lenisce, éra in tempi viforosi a poté sustiené incre-

derea spre o aperare comuna, prin carea virtute
amu incungiuratu pana acuma multu reu si amu
mantuitu poporulu de miseria si periclu.

Majestatea sa, astrinsu de impregiurari, —
dupa ce s'au facutu mai multe incercari pentru con-
solidarea imperiului — s'a resolutu la legal'a lui
organizare de acum'a. — Vointi'a Majestatii a fostu
totudeun'a si vointi'a credintiosiloru sei romani,
acést'a trebuie sê fia totudeun'a spresiunea caracte-
rului romanescu. Majestatea a juratu pe legea, ca-
rea unesce Ardealulu cu Ungari'a, asia dara, tote agi-
tarile in contra acestei-a, suntu insedaru, cá ci uni-
nea Ardealului cu Ungari'a. — adeca cá acel'a sê nu
posiêda o legelatiune independinte, ci comuna cu
ce'a a Ungariei si, ca sê se guvernedie prin unu mi-
nisteriu centralu — este o concesiu deosebita a
Maj. Sale, ca Ungari'a sê participe, la greutatile co-
mune ale imperiului, dupa proportiune. Acést'a este
situatiunea factica si adeverata din presinte, acést'a
o recunosc si sasii, preesum aréta conflusulu lor
celu mai de aprópe. Inse aplicarea legi de uniune
este rezervata legelatiunei Ungariei, si cine nu do-
resce, ca ace'a sê se intemple si spre indestulirea si
leniscea romaniloru ardeleni? Membrii dietei res-
pective voru avé detorinti'a a conlucrâ pentru ajun-
gerea acestui scopu.

Dumnedieu ne-a asiediatu pre noi pe acestu
pamentu, care l'amu udatu cu lacrimile si sangele
nostru dimpreuna cu cei-alalti compatrioti ai nostri,
acést'a este patri'a nostra, in carea vomu trai si
mori, si potemu fi fericiti, ca altii in alte tiere, déca
vomu fi credintiosi supusi ai M. Sale, si asculta-
tori ai guvernului, déca vomu impliní legile patriei
si déca nu ne vomu lasá a fi intrecuti in zelulu nos-
tru patrioticu. — Acést'a este intieleptiunea adeve-
rata acum si totudeun'a, de acést'a ve tieneti, si
nu ve lasati a fi sedusi de diurnale si de unii omeni
esaltati, de cari se afla la tote soiurile de omeni si

de cari nu lipsescu neci la noi. Cu deosebire vi recomandă fratiloru, ca se remaneti la misiunea voastră preutiescă; că-ci numai așa ve veti poté implini credința voastră față cu națiunea, decât veți semăna între popor religiositate și moralitate. Astfelu va crește în națiune puterea morală, carea dă viața națiunii. Sărtea națiunilor este în mână lui Dumnezeu,

lui trebuie să ve rogati ferbinte, ca să putem fi fericiți.

Oradea-mare, 28 sept. 1868.

Alu vostru de binevoitoriu

parinte

Iosifu Papp-Szilágyi m. p.
episcopu diecesanu.

Scrisorile lui Pacala catra Tandala.

Frate de cruce!

Dupa o caletorie de vr'o două săptămâni, ăta, că în urma me abatu și prin Marmati'a, de unde ti scriu cu placere bucuria ce o-am avutu aicea. Hei! cuibulu lui dragosiu totu cuibulu lui Dragosiu remane ori câtu se voru opinti fanaticii a plantă acolo semanti'a dacoromanismului, slava celor dela capulu carmei cari cu nespuse a înteleptiune ducă frânele comitatului, că acolo mutulu de luonu ori se va face Pist'a ori va luă lumea în capu.

No dar te voi face cunoscutu și cu persone demne de stim'a și recunoscinti'a ta, persone de acelea, cari si pana acum au jucat rolă însemnată în aren'a cuibulu lui Dragosiu, persone de tot plesle și tagmele, cu diplome pe piele de cane, cu braie roșii, cele mai multe capetate scii după mod'a tempului de acum'a, altcum omeni binemeritati cari multu asuda asie dicandu și din diua facu nopte pentru împedecarea reului ce voescu a aduce preste țiera și națiune unii venetici fanatisati; acești omeni bravi sunt demni fii a lui Sz. B. și M. L. cari sunt prorocii locali a terenului pomenitu, — romanii nostri încă sunt bravi, dar de prezentu se afla într-o dilemă se mai bine unu cornu de capra strimtoriti prin nu știu ce telegariu ce au scrisu nesce adusi de apă în numele lor; ei cugetă că ori voru primi telegariulu de a lor, ori voru protestă în contra lui, în antea lunei, totu mangiti voru remane, și pentru aceea au aflatu mai de bine a tăce, înse că de ce partidă se tienu? nu putui afla, asta ti-o încredută că unui politicu mai mare se gasesci, că bravi strănepoti a lui Dragosiu ore se tienu și de alta politică, ori numai de a — tăcerei?

Mai antaiu tunai cu usi'a în casa la o petrecere jovială în valea vinului, posesiunea D-lui protopopu onorariu St. Simonu, pe acestu domn demultu lă-cunoseam că barbatu bravu, care facuse

promisiuni mari de nesce munti pentru o fundatiune romanesca, dar haru domnului că după ce si-capetara brăulu roșiu și fara jertfa, și si-maritara o nepota după nepoti de alui Pist'a nu va mai fi nebunu a face fundatiuni pe sēm'a romanilor, cari atatu sunt de fanatici câtu voescu a duce patri'a lui Dragosiu în țier'a romanesca, no dar se scii că o hēptu patîra.

Acolo în valea vinului ăra o serbatoare, unică în felulu său, se fi vedutu cum ridea barb'a popii candu zelosulu seu ginere de confesiunea lui Pist'a analiză poporului adunatu epitele date pucinelor fanatici, prin profetulu marmatiei Szöllösy și Mihalka romanulu celu constitutionalu, în foi'a romana de acolo „Maramaros“. Să peie toti fanaticii resunara muntii cei oferiti candu-va spre fundatiunea romana, și poft'a zelosiloru ospeti, a pre vredniciei sale dlui Prota se împlinira; că în câte-va zile și intalnii pre unu nemernicu peregrinu cu desagii în spate caletorindu catra loculu de esiliu Szekszárd, singuru ăra singurelu, dovada învedereata cumca în întregu cuibulu lui Dragosiu nici unu romanu nu a fostu într-o parere cu elu, vedut'am cum cautau câti-va prin gardu după elu, dar a se aretă la vedere pe langa elu ar fi însemnatu a fi fanaticu ca dinsulu, cale buna frate! de acum nu ne vei strică numele celu de patriotu în antea fratiloru, acusi vomu îngriji ca se te ajunga și cei doi frati ai tai de unu principiu.

Mai caletorii încă pe Iza, Coscu și Mara, pe asta din urma gasii unu preotu, romanu a trebuitu se fia, că avea prescuri suptu suora, dar afara de aloszolgăja abie me mai putui contielege, i-spusei că cautu potcove de cai morti și romani adevărati, nics una nu gasesci aici aloszolgăja, kit fostu totu szo dusz ku deszaga pe spate.

Asia o patii, și apoi luai remasu bunu, cu care remanu alu teu

frate de cruce
Pacala.

A mutatu gardulu.

Unu țiganu merse într-o grădina c'o straitia se fure cēpa; proprietariulu numai decâtu observă și puse mână pre țiganu, candu fură cēp'a și o bagă în straitia.

— Cine draci te-a bagatu în grădina, mei țigane?

— Ventulu m'a aruncatu aice, alduesca-te D-dieu jupâne!

— Dar cine a ruptu cēp'a din straturi?

— Ventulu, tiucu-te.

— Ce ai în straitia mei țigane?

— Vedi aici dragu, dragutiulu meu jupane?

Proprietariulu se mania, și bată pre țiganu pana lă-lasă mai mortu, apoi lu-aruncă afara preste gardu. Țiganulu se sculă într-unu tardiu și merse acasă;

dar se adunara nēmurile, muierea și pruncii, și lu întrebă, că unde a fostu?

— Tăce-ti nume mai necăști și voi, vedeti că atât'a cēpa am capetatu dela badea N. câtu n'am putut'o aduce, și elu s'a maniatu și a mutatu gardulu grădinei — din colo de mine.

Preotulu și socaciti'a.

Unu preotu luase o socaciti'a la dinsulu, carea si-pricepea foarte bine maiestri'a sa de socacitu; preotulu înse ăra scumpu, și trăia foarte simplu.

— Eu me duc dela dta parinte — dîse socaciti'a.

— Pentru ce?

Da me temu că la dta mi voi uita — meste-siugulu.

TRÉNCA si FLÉNCA.

Tr. Vai de mine soro Flénca, câ harnica te mai areti de câta-va vreme încóce.

Fl. Da harnica dio, pentru câ știu io ce știu.

Tr. En spune-mi si mie tiucu-te!

Fl. D'apoi ace'a, câ a dîsu barbatulu meu, cumca — decă m'oiu portă bine — m'a tramite pre mine la dieta.

Tr. D'apoi ce-i face tu acolo?

Fl. Ce-oiu face? Decă dóra barbatulu meu mi-a spus, câ si io potu ispravi atât'a — de nu mai multu — câtu deputatii de acum'a.

O ședinția a comisiunei de 9. esmise in caus'a motiunei deputatului Sig. Borlea cu privire la proiectulu ministrului Eötvös in caus'a instructiunei.

Dr. Hodosiu : Dloru io asi dori, ca protestulu, ce avemu alu face in contra proiectulu de lege alu ministrului Eötvös, sê se faca din partea congresului, éra nu numai prin presedinte.

Dr. Gallu : Io nu potu fi de o parere cu antevorbitoriulu, pentru câ nu-mi vine bine la socotéla.

Dr. Glodariu : Io primescu intru tóte propunerea Dlui Hodosiu.

Dr. Babesiu : Io ce e dreptu, n'am nemic'a in contra propunerei dlui Hodosiu, pentru câ singuru unu astfelu de protestu ar' poté aretá rezultatulu doritu, inse am sê facu o observare modesta; de óre-ce acésta ideia *nu mi-a venit mie in capu mai antăiu* (sê traiésca), nu me lasa pusetiunea mea sê o primescu, prin urmare sum in contra ei.

Astfelu propunerea dep. Hodosiu, — combata cu argumente tari, precum este si acést'a a vorbitoriulu din urma — punendu-se la votu de trei ori dupa olalta in trei stilisari, cade de tóte trei orile.

Ce-va despre activitatea dietei.

Comisiunea dietei in caus'a natiunalitatiloru a fostu sê tiena o ședinția pentru a se întielege despre proiectulu, ce are a-lu pune pe mész'a dietei, inse fiindca din 40 membri n'au fostu de facia numai 16 insi, a lasatu lucru intr' atât'a. Noi am sfatui pe onorat'a comisie, ca sê iee caus'a acést'a si se o invaluiésca intr'unu tureacu de cisma si apoi sê o puna la fumu, si va vedé, câ precandu va fi afumata bine, se va deslegá ea — de sine, fara ca parintii patriei incaruntiti in luptele parlamentarie, sê fia siliti a aretá mai multa activitate, de câtu au aretatu de trei ani de dîle.

TANDA si MANDA.

T. En spune-mi frate Mando n'ai auditu ce-va noutate din cuibulu lui Dragosiu?

M. Nu dio io n'am auditu nemica, pentru câ acum'a neci nu cetescu altu ce-va, decátu „Tele-gariulu.”

T. Apoi dara nu scii nemic'a.

M. Da cum asié, dóra tu scii ce-va?

T. D'apoi audi, câ Fispannlu din tiér'a lui Dragosiu a poruncitu, cumca fiecare romanu, pe a carui picioru nu se voru nimeri cismele cele cu pînteni ale lui Mihálka László, acel'a n'are sê mai remana acolo.

M. Mei dóra acést'a a fostu caus'a, câ l'au alungatu pe Bistrianu.

T. Da, firesce.

Inspaimantare.

Mari'a ta! Mari'a ta! strigă sierbitorea spaimantata catra domn'a sa.

— No! ce necadiu? ce te-a ajunsu?

— O! Dumnedieule, feciorulu gradinariulu a cadiutu de pre arbore, si si-a ruptu amendoue peti-orele!!

— O tu prósta.... cumu sparii omulu! Cugetamu, câ mi-a peritu frumos'a-mi — pasere!...

Omula cu perulu negru.

Unu omu, carui-a i erá perulu capulu de totu negru, ér barb'a carunta, merse la crisma unde lu-vediu unu omu necunoscutu; mirandu-se acést'a de unu astfelu de contrastu întrebá de vecinulu seu, care cunoscea pre omulu cu barb'a carunta, câ cumu de e omulu acel'a asia?

— Hei fetulu meu! da acel'a mai multu a lucratu in viét'a lui cu — falc'a, decátu cu capulu.

Tiganulu in biserica.

In biserica din X erá datin'a, câ crestini nu ingenunchiau candu cetea preotulu evangeli'a ci sê sculau numai inpitioare. — Chiaru in momentulu candu incepú preotulu a ceti evangeli'a, — si prin urmare se sculare crestinii, — intrá tiganulu in biserica, si crediendu elu câ scularea acést'a sê face in onorea lui, dîse intr'unu tonu inaltu: Ve multiamescu de onórea ce-mi faceti, dar' poftiti numai a șiedé.

Post'a Gurei Satului.

Frundia verde de malaiu. Mai bine ai bea unu cîciu, si ai aprinde o sugara, nu te-ai face de ocara; decátu sê faci versuri rele, mai bine se tai nuiele.

Gur'a Satului: Pentru Dăieu parinte! Da cum te îndu'r'a semănă neghina în pământul estu "buna? *Pop'a:* Apoi scii vecine, am auditu că la tîrgulu din Pesece, se platește tare bine neghin'a. *Gur'a Satului:* Ei! baga de sîma parinte, că se pôte strică tîrgulu și atunci nu te vei potole' ca!, dăca voi secoră ace'a ce sîmoni!

Proprietariu, redactoru respunciatoriu și editoru: **Iosifu Vulcanu.**

S'a tipăritu prin Alesandru Aocsi, Piați'a de pesci Nr. 9.